

Số: /BYT - KCB

Hà Nội, ngày tháng năm 2021

V/v Tăng cường thực hiện Luật PCTH thuốc lá, đẩy mạnh công tác cai nghiện thuốc lá tại các cơ sở y tế và phổ biến thông tin về tác hại của các sản phẩm thuốc lá mới (thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, shisha)

Kính gửi:

- Sở Y tế các tỉnh, thành phố
- Các bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế

Hiện nay, tại Việt Nam đang xuất hiện một số sản phẩm thuốc lá mới, trong đó, phổ biến nhất là thuốc lá điện tử (Electronic Nicotine Delivery - ENDS), thuốc lá nung nóng (Heated Tobacco Product - HTPs), shisha. Các sản phẩm này hiện không được quy định trong Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, chưa được phép nhập khẩu, kinh doanh tại Việt Nam.

Để mở rộng thị trường tiêu thụ, một số tập đoàn thuốc lá đa quốc gia đang quảng bá thuốc lá điện tử ít hại hơn thuốc lá điều thông thường và giúp cai nghiện thuốc lá. Tuy nhiên, theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), để sản xuất các sản phẩm thuốc lá điện tử có khoảng 15.500 loại hương liệu được sử dụng, trong đó, rất nhiều loại hương liệu độc hại và chưa được đánh giá toàn diện về mức độ gây hại đối với sức khỏe. Thuốc lá điện tử có chứa nicotine là chất gây nghiện, là nguyên nhân của nhiều trường hợp ngộ độc nicotine, gây các bệnh về tim mạch, hô hấp, tiêu hóa. Thành phần của dung dịch thuốc lá điện tử còn có glycerin, propylene glycol, có thể tạo thành propylene oxide, một chất gây ung thư khi được đun nóng và hóa hơi. Sử dụng thuốc lá điện tử gây bệnh cấp và mãn tính nguy hiểm. Theo Trung tâm kiểm soát bệnh tật Hoa Kỳ (CDC), ghi nhận trong vài năm gần đây, tính đến ngày 18/02/2020, riêng ở Mỹ đã có 68 ca tử vong và 2.807 trường hợp viêm đường hô hấp cấp do sử dụng thuốc lá điện tử. Tại Việt Nam cũng đã phát hiện một số trường hợp tương tự.

Các sản phẩm thuốc lá mới cũng không phải là sản phẩm giảm hại. Cục Quản lý dược phẩm và thực phẩm Hoa Kỳ (DFA) chỉ xác nhận thuốc lá nung nóng (Heated Tobacco Product - HTPs) là sản phẩm giảm mức độ tiếp xúc với một số chất trong sản phẩm, không xác nhận đây là sản phẩm giúp giảm nguy cơ về sức khỏe cho người sử dụng và cộng đồng, đồng thời không công nhận thuốc lá làm nóng là sản phẩm an toàn cho sức khỏe hơn so với thuốc lá điều thông thường.

Tổ chức Y tế thế giới cũng không khuyến cáo sử dụng thuốc lá điện tử để cai nghiện thuốc lá. Theo Tổ chức Y tế thế giới, trên thế giới, chưa có bằng

chứng chứng minh thuốc lá điện tử giúp cai nghiện thuốc lá. Tại Báo cáo về Đại dịch thuốc lá toàn cầu năm 2019, Tổ chức Y tế thế giới cũng đã kết luận: “Không giống như các dược phẩm chứa và không chứa nicotine đã được thử nghiệm có tác dụng giúp bỏ thuốc lá, WHO không xác nhận thuốc lá điện tử giúp hỗ trợ cai nghiện”. Thực tế từ các nước đã cho phép sử dụng thuốc lá điện tử cho thấy người chưa bao giờ hút thuốc nhưng sử dụng thuốc lá điện tử có nguy cơ trở thành người hút thuốc lá hoặc sử dụng cả thuốc lá điện tử và thuốc lá điều thông thường.

Tại Việt Nam, tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử trong giới trẻ đang gia tăng nhanh chóng. Năm 2015 tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử mới chỉ là 0,2% thì đến năm 2019, Điều tra sức khỏe học sinh toàn cầu của WHO tại 21 tỉnh, thành phố của Việt Nam cho thấy tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử tăng lên 2,6%, trong đó ở khu vực thành thị là 3,4 %. Thuốc lá điện tử đang xâm nhập vào các trường học và trong cộng đồng gây ảnh hưởng xấu tới hành vi, lối sống, sức khỏe của thanh thiếu niên, đồng thời gây ra các hậu quả trước mắt và lâu dài về sức khỏe, kinh tế, xã hội.

Gần đây, Bộ Y tế cũng nhận được thông tin từ Liên minh Phòng, chống tác hại thuốc lá Đông Nam Á về việc “Quỹ vì một thế giới không khói thuốc” (FSFW) do Tập đoàn thuốc lá Philip Morris thành lập gửi thư mời cán bộ y tế các nước tham gia Ban cố vấn khảo sát toàn cầu về tác hại của thuốc lá. Về hoạt động của Quỹ này, từ năm 2017, Bộ Y tế đã có công văn số 6814/BYT-KCB gửi các Bộ, ngành, UBND các tỉnh nêu rõ quan điểm của Tổ chức Y tế thế giới rằng đây là một quỹ do Tập đoàn Philip Morris tài trợ, có mâu thuẫn về lợi ích với công tác bảo vệ sức khỏe cộng đồng. Tổ chức Y tế thế giới khuyến nghị các nước và các cán bộ y tế không hợp tác với “Quỹ vì một thế giới không khói thuốc” của Tập đoàn Philip Morris.

Trước tình hình trên, để tăng cường thực hiện Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá (PCTH thuốc lá), để ngăn ngừa và giảm thiểu các tổn thất về sức khỏe do việc sử dụng các sản phẩm thuốc lá gây ra, Bộ Y tế đề nghị các Sở Y tế, các bệnh viện thực hiện một số nội dung sau:

1. Chủ động phối hợp với các Sở, Ban ngành, Đoàn thể, tiếp tục tuyên truyền về tác hại của thuốc lá điếu và phổ biến kịp thời thông tin về tác hại thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng tới cán bộ, công chức, người lao động, và người dân trên địa bàn; Cung cấp các thông tin chính xác về tác hại của các sản phẩm thuốc lá mới (thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, shisha) tới người dân, người bệnh, người nhà người bệnh.

2. Chỉ đạo các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trực thuộc lồng ghép triển khai hoạt động tư vấn ngăn cai nghiện thuốc lá trong hoạt động khám, chữa bệnh, đặc biệt tại các khoa, phòng khám và điều trị các bệnh có liên quan đến hút thuốc lá;

thực hiện tuyên truyền về tác hại của thuốc lá và lợi ích của cai nghiện thuốc lá; Khuyến khích các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh thành lập và tổ chức hoạt động tư vấn cai nghiện thuốc lá theo quy định tại Nghị định 77/2013/NĐ-CP ngày 17/7/2013 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật PCTH thuốc lá về một số biện pháp PCTH thuốc lá;

3. Không hợp tác với “Quỹ vì một thế giới không khói thuốc” của Tập đoàn Philip Morris để góp phần thực thi Điều 5.3 của Công ước Khung về Kiểm soát thuốc lá mà Việt Nam là thành viên.

Các tài liệu về tác hại của thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, tài liệu về tư vấn cai nghiện thuốc lá được đăng tải trên trang thông tin điện tử <http://vinacosh.gov.vn/vi/>

Bộ Y tế đề nghị Sở Y tế và các đơn vị trực thuộc Sở Y tế các tỉnh, thành phố nghiêm túc tổ chức và thực hiện đúng theo các quy định của Luật PCTH của thuốc lá và các văn bản hướng dẫn đã ban hành, báo cáo kết quả thực hiện để Bộ Y tế tổng hợp báo cáo Chính phủ, Quốc Hội.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, KCB.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Trường Sơn